

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок перезарахування результатів навчання та визначення
академічної різниці в Національному університеті цивільного захисту
України

Розділи

1. Загальні положення.
2. Порядок визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у формальній освіті.
3. Порядок визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті.
4. Порядок визначення академічної різниці.

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в Національному університеті цивільного захисту України (далі – Положення) регламентує порядок визнання та перезарахування результатів навчання з освітніх компонент за певною освітньою (освітньо-професійною, освітньо-науковою) програмою, визначення академічної різниці у навчальних планах (робочих навчальних планах), а також визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти для здобувачів вищої освіти (далі – здобувачів).

Дія Положення поширюється на всі структурні підрозділи Національного університету цивільного захисту України і на відокремлений підрозділ – Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України (далі – НУЦЗ України).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», наказу МОН України від 25 січня 2021 року № 102 «Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатка до них, зразка академічної довідки», інших нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, наказів Міністерства внутрішніх справ України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Статуту Національного університету цивільного захисту України та Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України.

1.3. Положення застосовується для здобувачів, які навчаються за першим (бакалаврським), другим (магістерським), третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти усіх форм навчання, в таких випадках, коли вони:

- переводяться з інших закладів вищої освіти на навчання до НУЦЗ України;
- навчаються в НУЦЗ України за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти і переводяться з однієї освітньої програми на іншу;
- переводяться з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу;
- навчаються одночасно за кількома освітніми програмами чи за програмами подвійних (спільних) дипломів;
- продовжують навчання після академічної відпустки;
- поновлюються на навчання до НУЦЗ України після відрахування;
- здобувають освіту в НУЦЗ України на постійній основі і беруть участь у програмах внутрішньої чи міжнародної академічної мобільності;
- набули певних результатів навчання за програмами неформальної та/або інформальної освіти і є необхідність визнання результатів такої освіти.

1.4. Основні терміни та їх визначення:

- академічна довідка – це документ встановленої форми, що видається особі, яка відрахована із закладу вищої освіти наказом ректора до завершення навчання за освітньою програмою;
- академічна різниця – це перелік освітніх компонент навчального плану (робочого навчального плану) за попередні семестри, які здобувач вищої освіти чи особа, що прагне здобути вищу освіту за певною спеціальністю (освітньою програмою), досі не вивчала;
- Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (далі – ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС;
- інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям;
- кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС. Кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення необхідної освітньої діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що підтверджується належним оцінюванням. Кількість кредитів, що присвоюється здобувачу, який демонструє досягнення результатів навчання, дорівнює кількості кредитів, що відповідають освітньому компоненту;
- неформальна освіта – освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх

кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;

- освітні компоненти – це навчальні дисципліни, індивідуальні завдання, практики, контрольні заходи тощо;

- перезарахування кредитів – процес визнання в НУЦЗ України кредитів, присвоєних в іншому закладі вищої освіти;

- формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

1.5. Перезарахування результатів навчання з певних освітніх компонент, досягнутих у результаті їх вивчення в інших закладах вищої освіти, не знижує рівня відповідальності НУЦЗ України за досягнення випускниками програмних результатів навчання та набуття компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти з певної спеціальності, й не зменшує тривалості навчання за відповідною освітньою програмою.

1.6. Перезарахування та визнання результатів навчання в НУЦЗ України здійснюються на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

2. Порядок визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у формальній освіті

2.1. Результати навчання з освітніх компонент перезараховує керівник факультету (структурного підрозділу) НУЦЗ України за заявою здобувача на підставі:

- академічної довідки;

- додатка до диплома про вищу освіту (бакалавра, спеціаліста, магістра, доктора філософії), виданого закладом вищої освіти України за акредитованою освітньою програмою;

- витягу з навчальної картки здобувача або завіреного керівником факультету (структурного підрозділу) індивідуального навчального плану (для здобувачів НУЦЗ України) та/або на основі експертного оцінювання.

Обсяг кредитів ЄКТС, які дозволяється перезарахувати, визначено освітньою програмою певної спеціальності.

2.2. Заяву про перезарахування освітніх компонент (додаток 1), погоджену з гарантом відповідної освітньої програми, і необхідні документи здобувач подає керівнику факультету (структурного підрозділу) до початку наступного семестру певного курсу (до формування його індивідуального навчального плану). Термін, упродовж якого розглядаються документи та приймається рішення щодо процедури перезарахування освітніх компонент, не повинен перевищувати десяти днів.

2.3. Перезарахування освітніх компонент може здійснюватися на підставі самотійного (одноосібного) рішення керівника факультету (структурного

підрозділу) або на підставі висновку експертного оцінювання, проведеного експертною комісією.

2.3.1.Самостійне (одноосібне) рішення про перезарахування освітніх компонент керівник факультету (структурного підрозділу) може прийняти:

- після порівняння програмних результатів навчання за результатами вивчення відповідних освітніх компонент (зазначених в академічній довідці, додатку до документа про вищу освіту, витягу з навчальної картки здобувача (для здобувачів НУЦЗ України) або іншому документі про освіту) з освітніми компонентами певної освітньої програми НУЦЗ України та їх збігу;

- якщо співпадає загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС),присвоєних освітній компоненті в іншому закладі освіти з освітньою компонентою певної освітньої програми НУЦЗ України (дозволяється відхилення до 10%).

2.3.2.Для проведення експертного оцінювання формується експертна комісія у випадках, коли є підстави для перезарахування освітньої компоненти, але одноосібного рішення керівник факультету (структурного підрозділу) не прийняв.

Керівник факультету (структурного підрозділу) формує експертну комісію під своїм головуванням у складі гаранта і членів проектної групи певної освітньої програми (за необхідності, з інших науково-педагогічних працівників НУЦЗ України), за якою розглядається заява про перезарахування освітніх компонент та подає її склад на розгляд вченої ради відповідного факультету (структурного підрозділу).

Експертна комісія розглядає заяву здобувача, вивчає його документи про раніше здобуту освіту, якщо необхідно, проводить співбесіду з метою перевірки отриманих здобувачем програмних результатів навчання освітньої компоненти, яку потрібно перезарахувати. Порядок співбесіди та її зміст визначає експертна комісія.

Експертна комісія робить висновки про можливість (неможливість) перезарахування освітньої компоненти. Висновок експертної комісії зазначається в заяві.

Остаточне рішення на підставі висновку експертної комісії приймає її голова - керівник факультету (структурного підрозділу) і доводить його до відома здобувача.

Заява здобувача про перезарахування освітніх компонент з остаточним рішенням експертної комісії зберігається разом з навчальною карткою здобувача вищої освіти, до якої вносяться всі перезараховані освітні компоненти.

2.3.3. Неперезараховані освітні компоненти здобувач вносить до свого індивідуального навчального плану для їх подальшого вивчення.

2.4. Визнання та перезарахування результатів навчання з освітніх компонент, які особа набула здобуваючи освіту за програмами академічної мобільності у вітчизняних або закордонних закладах вищої освіти (далі – [заклади вищої освіти-партнери](#)), здійснюється на підставі наданої ним академічної довідки у порядку, зазначеному в Положенні про порядок

реалізації права здобувачів вищої освіти НУЦЗ України на академічну мобільність та п. 2.2, 2.3 цього Положення.

Академічна довідка з інформацією про академічну мобільність, переліком результатів навчання (освітніх компонент) та їх обсягом, відміткою про успішне завершення освітнього компонента здобувачем або досягнення ним результатів навчання та оцінкою освітніх досягнень завіряється в установленому порядку в закладі вищої освіти-партнері.

Оцінки освітніх досягнень здобувача, що виставлені за шкалою закладу вищої освіти-партнера, переводяться у шкалу оцінювання, прийняту в НУЦЗ України відповідальним фахівцем факультету (структурного підрозділу), на якому навчається цей здобувач, затверджуються керівником цього факультету (структурного підрозділу) та вносяться до навчальної картки здобувача вищої освіти.

Якщо академічна довідка формується для освітньо-наукової програми, до академічної довідки повинна надаватися інформація щодо виконаної наукової складової на час її оформлення.

2.5. У разі перезарахування освітньої компоненти зберігається раніше отримана позитивна оцінка освітніх досягнень здобувача.

Здобувач має право відмовитися від перезарахування освітньої компоненти, якщо його не влаштовує отримана раніше оцінка, і вивчати освітню компоненту повторно.

2.6. Кредити ЄКТС, присвоєні здобувачу в межах освітньої програми іншого закладу вищої освіти, можуть бути переведені й зараховані (накопичені) в освітній програмі, запропонованій йому НУЦЗ України.

Особи, які мають іноземні документи про освіту, мають здійснити процедуру їх визнання (нострифікації) та отримати свідоцтво, що підтверджує право особи на продовження освіти в Україні.

3. Порядок визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

3.1. Право на визнання результатів навчання з освітніх компонент, набутих у неформальній та/або інформальній освіті, поширюється на здобувачів усіх рівнів та форм вищої освіти.

3.2. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється для освітніх компонент, які належать до відповідної освітньої програми НУЦЗ України.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті, поширюється як на обов'язкові, так і на вибіркові освітні компоненти відповідної освітньої програми НУЦЗ України. Не відбувається визнання результатів навчання на всі види атестації.

3.3. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється для освітніх компонент, викладання яких за навчальним планом відповідної освітньої програми починається з другого семестру.

Визнання результатів навчання проводиться до початку семестру, в якому, згідно з навчальним планом відповідної освітньої програми, передбачено опанування освітньої компоненти.

3.4. Perezарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті,— це процес визнання (валідації) в системі формальної освіти знань, умінь, навиків, набутих у неформальній та/або інформальній освіті. Perezарахування результатів здійснюється добровільно та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається.

3.5. Perezараховуватися можуть результати навчання, отримання яких може підтверджуватися відповідним документом (сертифікатом, дипломом, свідоцтвом тощо), що дозволяє однозначно ідентифікувати особу здобувача і засвідчує результати його участі у певному освітньому заході неформальної та/або інформальної освіти, а саме:

- он-лайн, вечірньому чи очному курсі, зокрема вивчення іноземної мови;
- програмі неакадемічних обмінів;
- конференції;
- конкурсі;
- олімпіаді;
- тренінгу;
- стажуванні тощо.

3.6. Для Perezарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здобувач подає керівнику факультету (структурного підрозділу) заяву (додаток 2) про Perezарахування освітніх компонент, погоджену з гарантом відповідної освітньої програми, та документи, що підтверджують участь здобувача у заході неформальної та/або інформальної освіти (свідоцтва, сертифікати, дипломи тощо; опис заходу неформальної та/або інформальної освіти (інформаційний лист, запрошення тощо), а також результати контролю (за наявності).

3.7. На підставі поданої заяви про Perezарахування освітніх компонент керівник факультету (структурного підрозділу) формує експертну комісію під своїм головуванням у складі гаранта і членів проектної групи певної освітньої програми (за необхідності, із залученням інших науково-педагогічних працівників НУЦЗ України).

3.8. Експертна комісія визначає відповідність результатів неформального та/або інформального навчання та освітніх компонент, керуючись переліком компетентностей і результатів навчання, досягнення яких передбачене освітньою програмою, за якою навчається здобувач, та змістом заходу неформальної та/або інформальної освіти.

Для експертної оцінки з Perezарахування (визнання) освітніх компонент та їх обсягів у кредитах ЄКТС використовуються робочі програми (силабуси) навчальних дисциплін та інші навчально-методичні документи НУЦЗ України.

3.9. Perezараховуватися можуть результати навчання неформальної та/або інформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітній компоненті в цілому, так і окремому розділу, темі

(темам), індивідуальному завданню, практиці тощо, передбаченим робочою програмою (силабусом) освітньої компоненти.

3.10. Підсумкова оцінка за освітню компоненту визначається згідно з документом здобувача, що підтверджує його участь у заході неформальної та/або інформальної освіти. Експертна комісія в обов'язковому порядку визначає підсумкову оцінку в разі її відсутності в документі (сертифікаті, свідоцтві тощо) та проводить контрольний захід з використанням тестування, екзамену, дискусії, співбесіди тощо для підтвердження підсумкової оцінки.

3.11. Експертна комісія розглядає результати контрольних заходів (тестування, екзамену, дискусії, співбесіди тощо) здобувача з освітньої компоненти та перезараховує результати навчання із зазначенням відповідної оцінки, або відмовляє у такій і пропонує здобувачу вивчення освітньої компоненти у встановленому порядку.

3.12. Висновок експертної комісії про перезарахування чи неперезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, зазначається в заяві.

Остаточне рішення на підставі висновку експертної комісії приймає її голова - керівник факультету (структурного підрозділу) і доводить його до відома здобувача.

Заява здобувача про перезарахування освітніх компонент з остаточним рішенням експертної комісії зберігається разом з навчальною картою здобувача вищої освіти, до якої вносяться всі перезараховані освітні компоненти.

4. Порядок визначення академічної різниці

4.1. Академічна різниця визначається шляхом порівняння освітньої програми та навчального плану (робочого навчального плану), за яким здійснюється підготовка здобувача, з документом, який було ним подано, з урахуванням порядку, наведеного в п. 2.3 цього Положення.

Різниця за обсягом (за кількістю кредитів та/або годин) більша, ніж 20 % від передбаченої чинним навчальним планом (робочим навчальним планом) освітньої програми; різниця за змістом між освітньою компонентою, з якої здобувач атестований раніше, та відповідною їй освітньою компонентою чинного навчального плану (робочого навчального плану) освітньої програми вважається академічною розбіжністю з освітньої компоненти.

Академічною різницею не вважаються освітні компоненти вибіркової підготовки здобувача.

4.2. Визначення академічної різниці й перезарахування освітніх компонент здійснюється керівником факультету (структурного підрозділу) і має тривати не більше одного робочого тижня.

4.3. Рішення про максимально допустиму кількість освітніх компонент, які становлять академічну різницю, приймає керівник факультету (структурного підрозділу) з урахуванням рекомендацій гаранта освітньої програми.

4.4. Порядок, термін і графік усунення академічної різниці визначається керівником факультету (структурного підрозділу).

4.5. Особи, яким визначено академічну різницю, мають усунути її у визначені терміни відповідно до графіка складання академічної різниці.

4.6. Керівник факультету (структурного підрозділу), на якому навчається здобувач, розробляє графік усунення академічної різниці, погоджує його з кафедрами, за якими закріплено відповідні освітні компоненти, і доводить його до відома здобувача.

4.7. У разі перезарахування освітніх компонент відповідно до рішення керівника факультету (структурного підрозділу) до навчальної картки здобувача, індивідуального навчального плану вносяться: назва освітніх компонент, кількість кредитів, оцінка освітніх досягнень та посилання на документ, на підставі якого здійснено перезарахування.

4.8. У разі негативного висновку керівника факультету (структурного підрозділу) щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернутися з апеляцією до ректора НУЦЗ України.

Керівнику факультету/
структурного підрозділу
здобувача ____ курсу, групи _____,
факультету/структурного підрозділу

(ПІБ здобувача вищої освіти)

ЗАЯВА

Прошу перезарахувати освітні компоненти, набуті мною у формальній освіті, такі як

освітньої
програми _____ спеціальності
_____ за _____ рівнем освіти.

Для визнання результатів формальної освіти додаються наступні документи:

_____.
З процедурою визнання результатів формальної освіти ознайомлений(а).

(дата)

(підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____

(дата)

(підпис)

Примітка: для визнання результатів формальної освіти додаються документи (особисто завірені копії документів), що підтверджують набуття відповідних освітніх компонент.

Керівнику факультету/
структурного підрозділу
здобувача ____ курсу, групи _____,
факультету/структурного підрозділу

(ПІБ здобувача вищої освіти)

ЗАЯВА

Прошу визнати результати навчання, набуті мною у
неформальній/інформальній (зазначити потрібне) освіті з освітнього
компонента «_____» освітньої програми
_____ спеціальності
_____ за _____ рівнем освіти.

Для визнання результатів неформальної освіти додаються наступні
документи:

_____.

З процедурою визнання результатів неформальної/інформальної
(зазначити потрібне) освіти ознайомлений(а).

(дата)

(підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____

(дата)

(підпис)

Примітка: для визнання результатів неформальної освіти додаються
документи (особисто завірені копії документів), що підтверджують набуття
відповідних результатів.

Для визнання результатів інформальної освіти здобувач надає обґрунтування
щодо їх перезарахування.
